

Bilag 1. Henvisningspraksis og den udvikling der har fundet sted siden etableringen af FOKUS

Det oprindelige formål med FOKUS

Beslutningen om at etablere FOKUS blev taget med baggrund i at Slagelse kommune oplevede, at flere og flere borgere søgte om støtte efter servicelovens voksenbestemmelser. Samtidig var tendensen, at bevilligede ydelser og støtte, i større omfang, blev fastholdt over tid.

Med dette udgangspunkt besluttede Udvalget i februar 2018, som den første kommune i Danmark, at etablere en enhed efter § 82 med følgende formål: ”at borgere, som modtager socialpædagogisk støtte eller bostøtte i eget hjem, rustes til i højere grad at kunne håndtere sine udfordringer mere selvstændigt og derved opnå en mere selvstændig livsførelse, herunder med hjælp fra pårørende, netværk og civilsamfundet, som supplement til kommunal støtte. Formålet er desuden at forebygge nye borgeres behov for længerevarende støtte”.

Udvalget besluttede samtidigt, at: ”målgruppen er alle de borgere som i dag modtager en socialpædagogisk støtte, eller nye borgere som potentielt kunne være berettiget til ydelser, efter § 85 i Serviceloven. De vil fremover, efter en konkret vurdering, blive henvist til FOKUS og her modtage et nyt individuelt/gruppebaseret tidsafgrænset mestringsforløb, efter § 82 a og b i Serviceloven, som alternativ til den nuværende (”tidsubegrænset”) støtte efter § 85”.

Beslutningen var og er i tråd med hensigten bag indførelsen af § 82, som er at give kommunerne mulighed for at give en tidlig indsats, der kan forebygge, at personer med lettere funktionsnedsættelser eller sociale problemer med tiden udvikler mere alvorlige funktionsnedsættelser eller sociale problemer, der vil kræve mere omfattende og/eller langvarig støtte.

Der er alene tale om kan-bestemmelser og FOKUS vil altid være et frivilligt tilbud til borgerne

Etableringen af FOKUS var også i tråd med Udvalgets politiske vision, hvor der tages udgangspunkt i borgernes egne drømme og ressourcer, for at understøtte en læring og forandring så borgerne får mulighed for at leve et så selvstændigt liv som muligt (se bilag 2).

Slagelse Kommunen fik med FOKUS mulighed for at imødekomme flere borgeres behov for støtte, og borgerne modtager støtten hurtigere og med lavere omkostninger, fordi indsatsen er tidsbegrænset.

Etableringen har medført en serviceudvidelse for borgere i Slagelse Kommune, i det at flere borgere kan få en indsats efter § 82, end det er muligt at bevilge efter § 85. Vi hjælper således i dag flere slagelseborgere med deres udfordringer og da indsatsen for hovedparten af borgerne både er tilstrækkelig og virksom, betyder det, at der samlet set bruges færre penge på §§ 85 og 82.

FOKUS blev etableret som en del af Myndighed

Placeringen af FOKUS som en del af CHP-Myndighed er valgt for at understøtte en hurtig indsats og for at kvalificere og understøtte borgerens stemme, forandring, udvikling og ønsker i forhold til en eventuel fremtidig støtte.

Når forløbet i FOKUS nærmer sig sin afslutning sendes en forløbsbeskrivelse til Myndighed. Af denne kan fremgå om borgeren ønsker at stå på egne ben eller borgeren kan udtrykke ønske om mere støtte. I sidstnævnte tilfælde indkaldes til et møde med borgeren, en medarbejder fra FOKUS samt en

sagsbehandler fra Myndighed. På den måde sikres en god overgang (koordination og hurtigere sagsbehandling) samt den røde tråd i forhold til hvad der skal arbejdes med fremadrettet.

Administrationens vurdering af FOKUS

Det er administrationens vurdering, at FOKUS har levet op til formålet og at etableringen af FOKUS har bidraget væsentligt til en udvikling af nye løsninger og til mestring af eget liv for voksne slagelseborgere med sociale, psykiske og fysiske problemstillinger. Ligesom etableringen af FOKUS er central ift. de politiske pejlemærker, recovery og rehabilitering og nedbringelsen af et stigende udgiftspres.

Vi ser i dag en klar opbremsning af udgifter til området, og det er administrationens vurdering, at det primært kan tilskrives etableringen af FOKUS.

Udgiften til FOKUS afholdes inden for rammen af det gældende § 85 budget på Myndighedsområdet. I 2019 var det samlede forbrug til § 85 og FOKUS på ca. 87 mio. kr. I 2020 var det samlede forbrug på ca. 76,3 mio. kr. Det svarer til et samlet fald i udgifterne på ca. 10,7 mio. kr.

Henvisningspraksis hos CHP Myndighed

CHP-myndighed modtager ca. 20-25 henvendelser om ugen omhandlende støtte inden for servicelovens bestemmelser. Ca. 20 % del af disse henvendelser henvises til FOKUS.

Henvendelserne kommer enten via telefonisk kontakt, mail, via fremskudt sagsbehandling, reham møder og overdragelsessager fra ung til voksen.

Ca. 20 % af henvendelserne kommer direkte fra borger eller pårørende, de resterende 80 % kommer fra andre fagprofessionelle.

Henvisningspraksis til FOKUS har forandret sig i de år FOKUS har eksisteret, efterhånden som vi har fået mere erfaring med målgrupperne og forløbene i FOKUS.

CHP-myndighed afholder koordineret visitationsmøde hver uge, hvor formålet er at gennemgå de nye henvendelser fra borger/pårørende/samarbejdspartnere, der ønsker at søge om tilbud inden for det specialiserede område.

Den koordinerede visitation består af ledelsesrepræsentanter fra CHP-myndighed, FOKUS, CSÆ samt 3 rådgivere. Den koordinerede visitation sikre at borgerens stemme bliver hørt ved ansøgninger, samt at retssikkerhedsloven og forvaltningsloven forvaltes korrekt.

Da FOKUS blev etableret, sendte CHP Myndighed brev til borgeren om tilbuddet, samt informationsmateriale. FOKUS kontaktede borgeren inden for 14 dage med en invitation til informationsmøde. Herefter blev det nærmere forløb aftalt med borgeren.

Henvisningspraksissen har udviklet sig over tid, således at vi nu har mere fokus på borgerens stemme i forhold til henvendelser til CHP-myndighed, samt fokus på at sikre at borgerens stemme bliver hørt.

I dag har vi sat ressourcer af i den koordinerede visitation svarende til en halv stilling, som udelukkende sikre kontinuitet og kontakt i forhold til at sikre borgerens stemme i de henvendelser vi har.

Når medlemmerne af den koordinerede visitation er i tvivl om borgerens stemme er repræsenteret i henvendelsen, foretages der opkald til borgeren, hvor der spørges ind til borgerens ønsker og drømme, samt rådgives og vejledes der i henhold til de muligheder der inden for velfærdsområderne, herunder FOKUS. Såfremt rådgiveren ikke kan få kontakt med borgeren enten via telefon, eller brev, forsøges der kontakt til enten pårørende, eller samarbejdspartnere for at opnå kontakt til borgeren.

Hvis dette fortsat ikke er muligt, sendes brev til borgeren, hvor i det fremgår at borgeren har mulighed for at kontakte os. I forhold til kontakt til borgeren forsøges dette af flere omgange, og derefter tages sagen med på koordineret visitation til yderligere sparring på, hvordan vi kan opnå kontakt.

På baggrund af den drøftelse rådgiver har haft med borgeren, når der er opnået kontakt, tages sagen med igen til den koordinerede visitation, hvor der tages stilling til om FOKUS er et relevant for borger og/ eller om der skal iværksættes andre indsatser.

Henvisningen sker altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering og der henvises ikke til FOKUS i sager hvor det vurderes, at borgeren har behov for en anden specifik indsats, end FOKUS.

Når borgeren henvises til FOKUS sendes brev til borgeren om henvisningen. FOKUS kontakter borgeren med invitation til informationsmøde. Kan FOKUS ikke opnå kontakt via telefon, forsøges der med brev digitalt, eller ved fysisk brev i postkassen hjemme hos borgeren. Der forsøges gentagende gange kontakt over en 14 dages periode, hvorefter der sendes information til den koordinerede visitation.

Denne praksis praktiseres både ved opstart af forløbet, undervejs i forløbet, hvis det er svært at få kontakt til borgeren og ved afslutning af forløbet.

Den koordinerede visitation tager på baggrund af den enkelte sag stilling til videre foranstaltninger og orientere borgeren om, hvilke muligheder borgeren har for kontakt med CHP Myndighed, såfremt borgeren ønsker det.

I de tilfælde hvor borgeren afsluttes grundet manglende kontakt tages sagen op igen, hvis borgeren eller samarbejdspartnere kontakter CHP Myndighed eller FOKUS, hvorefter der arbejdes videre i forhold til den henvisningspraksis vi har i afdelingen.

Når forløbet i FOKUS nærmer sig en afslutning, udarbejder FOKUS i samarbejde med borgeren en forløbsbeskrivelse, som bliver sendt ind til Myndighed. Forløbsbeskrivelsen bliver herefter gennemgået på et koordineret visitationsmøde, og på baggrund af borgerens ønsker bliver borgeren enten afsluttet eller der bliver sagsbehandlet på de ansøgninger på det specialiserede område, som borgeren ønskede at søge om. Hvis borgeren bliver afsluttet, sendes der brev til borgeren via e-boks, og af brevet fremgår det også en klagevejledning.

Hvis der i forløbet på de 16 uger, bliver tydeligt at der var behov eller et ønske fra borgeren om mere råd, vejledning eller en reel ansøgning, bliver der sendt en henvendelse til CHP Myndighed, hvorefter en rådgiver bliver inviteret til et netværksmøde i FOKUS.

Modtagelsespraksis i FOKUS

Borgerens vej i FOKUS fra henvisning til afslutning

1. Henvisningen modtages fra den koordinerede visitation

2. Borger kontaktes med opkald på to forskellige tidspunkter, hvor første opkald sker indenfor en uge fra henvisningsdato.

Hvert opkald efterfølges af en SMS, hvor følgende skrives: Hej. Jeg har prøvet at ringe til dig, vil du være sød at ringe tilbage? Mvh xxx fra FOKUS.

3. Efter tre opkald uden borgeren er vendt tilbage, sendes der besked via e-boks, hvor borgeren bedes om at vende tilbage til os inden en bestemt dato.
4. Er borgeren ikke vendt tilbage på e-boks indenfor tidsfristen, skrives et brev som afleveres direkte til borgeren eller i deres postkasse. Der skal bankes på hos borgeren inden brevet afleveres i postkassen.
5. Hvis der i henvisningen er blevet gjort opmærksom på at andre samarbejdspartnere er inde over borgeren, kontaktes disse, hvis vi ikke formår at opnå kontakt til borgeren i håb om, at de kan skabe kontakten.

Ved kontakt med borger

6. Ved kontakt til borgeren over telefonen, inviteres borgeren til opstart i et introforløb. Introforløbet er de første fire uger, hvor man mødes i en gruppe hver tirsdag og torsdag. Hvis borgeren er udfordret i at møde op fx grundet at vedkommende går i skole eller er på arbejde, inviteres til et andet informationsmøde, hvor man efterfølgende ikke skal møde op to gange om ugen i intro. Her har man i stedet forandringssamtaler med en tovholder og mulighed for at deltage i FOKUS' mange læringsforløb, samt individuelle læringsforløb for at øve noget specifikt som fx at tage bus.
7. Vi tilpasser os borgerens behov, ønsker og drømme. Hvis borgeren har rigtig svært ved at komme ud af egen bolig tilpasser vi forløbet til det fx ved at holde samtalerne i borgernes hjem til borgeren og starter derfra.
8. Hvis borgeren ikke dukker op til infomøde eller introforløb bestræber vi os på at kontakte dem over telefon igen indenfor 3 dage for at følge op på dem og evt. tilbyde opstart på en anden måde.
9. Efter de fire ugers introforløb vælger borgerne selv en tovholder og de ønskede læringsforløb til deres resterende forløb som er op til 12 uger.
10. Vi anvender Feedback og Åben Dialog for hele tiden at tjekke ind på, om der i forløbet bliver arbejdet med det der giver mening for borgeren og om FOKUS som tilbud er det rette for borgeren.
11. Senest efter 12 uger indsendes en forløbsbeskrivelse, som er lavet af borger i samarbejde med os, til CHP's visitationsteam. Hvis borger ønsker at søge om videre støttende foranstaltninger bedes om et møde med en rådgiver. Hvis borger ønskes at stå på egne ben, informeres de om at de altid er velkomne til at søge om støtte igen.

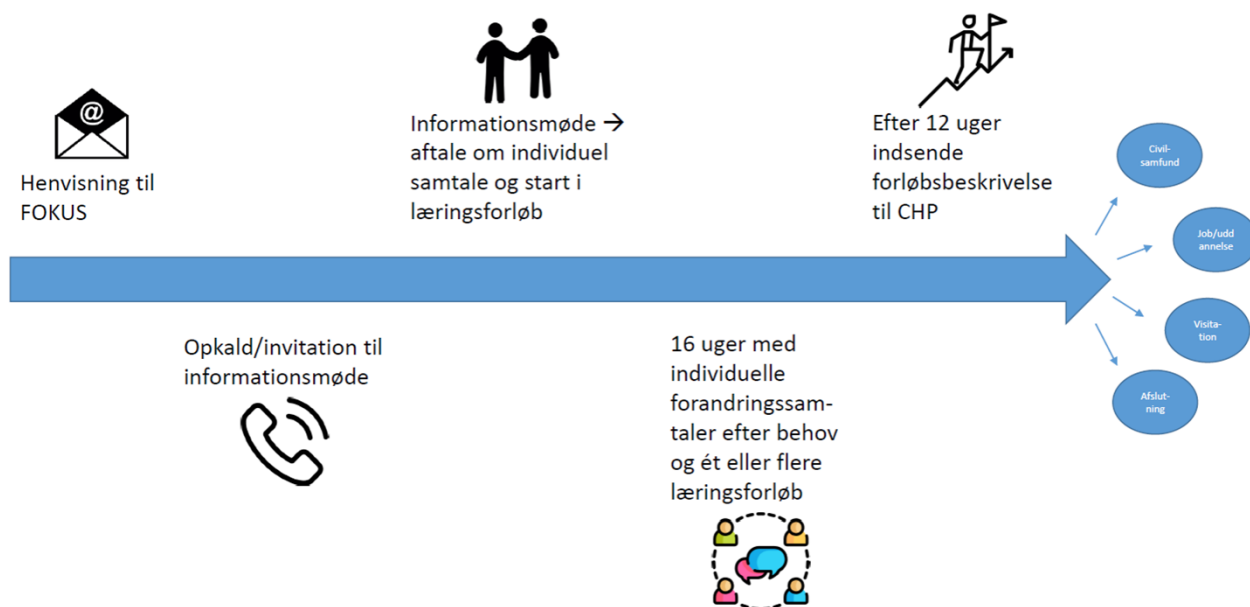
Tilbuddets omfang

Tilbuddet er begrænset til 16 uger, som indebærer forandringssamtaler med indhold centreret omkring borgerens ønsker for fremtiden, samt forskellige læringsforløb, der afvikles flere gange om ugen. Frekvensen af forandringssamtalerne er styret af borgeren selv, men FOKUS anbefaler en intensiv start af forløbet for at sikre et godt fundament for samarbejde og forandring.

Samarbejdet mellem FOKUS og borger tager afsæt i en målrettet indsats, som omfatter borgerens håb og drømme samt netværkets bestræbelser og bidrag, for at sikre optimalt udbytte af tilbuddet.

Efter cirka 12 ugers samarbejde sendes en forløbsbeskrivelse til visitationen i CHP. Denne beskriver borgerens eget syn på forløbet og belyser blandt andet, hvad der har virket og ikke virket for borgeren og hvad han/hun ønsker at arbejde videre med, herunder eventuelt § 85.

”Intet menneske er en ø, så det er i samspillet med andre borgere at vi oplever at magien opstår og syv mile skridt bliver taget. Så på den baggrund har vi et stort fokus på læringsforløb i grupper hvoraf ca. 60 % af borgerne opstarter. De har så læringsforløb i æblehaven kombineret med samtaler undervejs. Andre borgere har behov for en mere individualiseret tilgang, som kalder på flere samtaler og mere 1-1 tilgang og enkelte igen har behov for at forløbet opstartes i borgerens eget hjem.”

Målgrupper og henvisningsårsag

Målgruppen er borgere med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller sociale problemer eller borgere der er i risiko for at udvikle en funktionsnedsættelse eller sociale problemer. Aldersgruppen er voksne borgere mellem 18-65 år. Der kan således både være tale om nye borgere eller borgere der allerede i dag modtager en form for støtte efter serviceloven.

81 % af borgerne henvist til FOKUS har psykisk funktionsnedsættelse,

10 % har fysisk funktionsnedsættelse og

9 % har socialt problem.

Af de borgere der efter et forløb i FOKUS fortsat ønsker støtte efter SEL § 85, er det ca. halvdelen der vurderes inden for målgruppen til § 85. Med et tilbud som FOKUS opnår vi at kunne støtte flere borgere som selv oplever, at de har behov for hjælp, men som ikke vil kunne opnå støtte efter servicelovens øvrige bestemmelse.

Dokumenteret effekt af forløb i FOKUS

Målinger foretaget, efter en metode der er anerkendt af Socialstyrelsen, viser borgerens egne oplevelser af om der er sket fremskridt i forbindelse med indsatsen. Borgerne bliver løbende bedt om at vurdere, hvordan han eller hun har det på fire områder af sit liv:

Individuelt (personligt velbefindende)
Nære relationer (familie, nære venner)
Socialt (aktiviteter, deltagelse, engagement)
Generelt (følelse af velbefindende)

Der er siden opstarten i april 2018 indsamlet 645 afsluttede registreringer og disse viser i gennemsnit et fremskridt på 35,2 % fra start til slut, for borgere i forløb hos FOKUS.

Resultater

Der henvises årligt ca. 300 borgere til Fokus. Oprindeligt vurderedes det, at Fokus ville have 150 årlige forløb årligt, men i forbindelse med at CHP overtog § 85 området fra Jobcentret i 2019, er den årlige henvisning fordoblet.

Ser vi på de samlede indsatser i perioden 2018-2020, så har 726 borgere gennemført et forløb i FOKUS. Af disse 726 borgere er der 133 borgere som i 2021 har en aktiv foranstaltning, primært §85 (svarende til 18,3%).

Man kan også vælge en anden tilgang, hvor effekten over tid bliver lidt tydeligere:

I 2018 blev der startet 200 borgere op i et forløb i Fokus. I starten af 2021 har 49 af disse borgere en aktiv foranstaltning, primært §85 (svarende til 24,5%).

I 2019 blev der startet 312 borger op i et forløb i Fokus. I starten af 2021 har 63 af disse borgere en aktiv foranstaltning, primært §85 (svarende til 20,2%).

Økonomi

Fokus blev i 2018 etableret med en forventet årlig driftsudgift på ca. 5 mio. kr., som blev finansieret af CHPs § 85 budget.

I 2021 er budgettet på ca. 6,5 mio. kr. I forbindelse med at CHP overtog § 85 opgaven fra Jobcentret i 2019 er budgettet blevet opskrevet. Dette skal ses i lyset af, at Fokus i dag har ca. 300 årlige forløb. Det oprindelige budget var dimensioneret til 150 årlige forløb.

Retligt grundlag for FOKUS

Hjemlen for forløb i FOKUS findes i servicelovens § 82a og § 82b. Der er tale om både gruppebaserede og individuelle tidsbegrænsede forløb. Der er alene tale om kan-bestemmelser og FOKUS vil altid være et frivilligt tilbud til borgerne.

Bestemmelserne giver mulighed for at yde forebyggende hjælp og støtte til voksne med nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer.

Henvisningen sker altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering og der henvises ikke til FOKUS i sager hvor det er helt tydeligt, at borgeren har behov for en anden specifik indsats, end FOKUS.

Der er ikke tale om enten § 82 eller socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85: I hovedparten af henvendelser til CHP-Myndighed hvor der ansøges om støtte, henvises der videre til FOKUS for at kvalificere og understøtte borgerens stemme, forandring og udvikling og ønsker i forhold til en eventuel fremtidig støtte. På denne måde opnås en tydelighed og klarhed omkring, hvilke udfordringer borgeren selv oplever i hverdagen. Dette er i overensstemmelse med formålet bag indførelse af § 82. Og Slagelse Kommune giver derved mulighed for, at der kan iværksættes en tidligere indsats før borgerne, eventuelt berettiges til visiterede ydelser efter servicelovens øvrige bestemmelser.